

การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนวัดสุทธิวารามระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน
Brain based Learning (BBL) กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
A comparison of reading comprehension ability of mathayom suksa one
students Wat Suthiwararam School between the Brain Based learning (BBL)
learning activities and Conventional Method

สุทาร์ตน์ อ่วมอุไร^{1*} และ นพคุณ คุณาชีวะ²

¹สาขาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

²คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

*ผู้รับผิดชอบบทความ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสุทธิวาราม ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสุทธิวารามระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ (2) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสุทธิวารามที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด สมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) ก่อนเรียนและหลังเรียน (3) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่าน จับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสุทธิวารามที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสุทธิวาราม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 2 ห้องเรียน ได้จากการนำผลคะแนนสอบกลางภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 มาวิเคราะห์ด้วยสถิติ (one-way ANOVA) โดยเลือก 2 ห้องเรียน ที่มีคะแนนไม่แตกต่างกัน จากนั้นสุ่มอย่างง่ายโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่มด้วยการจับสลาก (Simple Random Sampling) ได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 จำนวน 45 คน เป็นกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด สมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 จำนวน 45 คน เป็นกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านจับใจความ โดยการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) จำนวน 3 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง ใช้เวลา 6 ชั่วโมง แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านจับใจความโดยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 3 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง ใช้เวลา 6 ชั่วโมง และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความแบบคู่ขนานก่อนเรียนจำนวน 30 ข้อ และหลังเรียนจำนวน 30 ข้อ ซึ่งเป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ซึ่งผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญในการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. และการทดสอบค่าสถิติ t-test independent และ t-test dependent

ผลการวิจัยพบว่า (1) ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสุทธิวารามที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้อัตโนมัติตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) แตกต่างจากนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสุทธิวารามที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้อัตโนมัติตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสุทธิวารามที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้อัตโนมัติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ความสามารถในการอ่านจับใจความ; การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน; การจัดการเรียนรู้แบบปกติ

บทนำ

ทักษะการอ่านเป็นทักษะสำคัญในการช่วยให้บุคคลรับรู้ข่าวสาร ทันทต่อเหตุการณ์ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในสังคม ช่วยพัฒนาบุคคลให้เป็น ผู้มีความรอบรู้ มีความสามารถในการปรับตัว และเพิ่มพูนประสบการณ์ของบุคคล สอดคล้องกับจิรวัดน์ เพชรรัตน์และอัมพร ทองใบ (2556, หน้า 1) กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตของมนุษย์ เนื่องจากว่า มนุษย์รับรู้ข่าวสารหรือข้อมูลต่างๆ ได้ด้วยการอ่าน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องอ่านอย่างถูกต้องเพื่อให้ได้รับข้อมูลอย่างถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับ เบญจภักดิ์ เจริญมหาวิทย์ (2561, หน้า 4) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านมีความสำคัญต่อมนุษย์ ที่ต้องใช้ภาษาในการสื่อสารทั้งทางตรงและทางอ้อม ทำให้เรารับรู้ทันต่อโลกทันต่อเหตุการณ์และเป็นเครื่องยกระดับความรู้อีกด้วย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2551, หน้า 7-8) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านสามารถช่วยสร้างความคิดให้กับผู้อ่านช่วยส่งเสริมและพัฒนาความรู้ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านเป็นผู้รอบรู้และทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม

เนื่องจากผู้วิจัยเป็นครูสอนรายวิชาภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จึงพบปัญหาในการใช้ภาษาไทยของนักเรียนคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ขาดทักษะความสามารถในการอ่านจับใจความค่อนข้างมาก โดยศึกษาจากแบบสรุปผลการวัดและประเมินผล "การรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ตามแนวทางการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ PISA" ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2560 และ ปีการศึกษา 2561 ผลปรากฏว่า นักเรียนสามารถอ่านคล่อง แต่เนื่องจากนักเรียนขาดประสบการณ์ในการอ่านจับใจความสำคัญ ทำให้จับใจความไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ และไม่สามารถประเมินค่าจากเรื่องที่อ่านได้ จึงทำให้มีนักเรียนบางส่วน มีผลการประเมินอยู่ในระดับปรับปรุง ผู้วิจัยจึงค้นหาวិธีการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมเพื่อนำมาพัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัย ผู้วิจัยพบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียน มีความสามารถในการคิดและลงมือปฏิบัติได้ด้วยตนเอง มีความกล้าแสดงความคิดเห็นร่วมกันซึ่งถือเป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีเหตุผลและใช้ความคิดแก้ปัญหา รวมทั้งฝึกความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และสอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองทั้งสองซีกคือ ซีกซ้ายเกิดจากการเรียนรู้ทางภาษาและซีกขวาเกิดจากการเรียนรู้ทางจินตนาการของนักเรียนในแต่ละช่วงวัย ซึ่งจะช่วยส่งเสริมความสามารถ ในการอ่านจับใจความของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากปัญหาดังกล่าว การเสนอแนวทางในการพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) เป็นสิ่งที่สามารถนำมาจัดการเรียนรู้ในการพัฒนาการอ่านจับใจความ เนื่องจากเป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่ส่งผลทำให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ มีสมาธิในการอ่านจับใจความ มีความสนใจในการทำกิจกรรม ฝึกกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม ฝึกการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองได้อย่างเสรี นอกจากนี้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานสามารถนำมาปรับใช้กับเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเป็นอย่างยิ่ง

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) และมีความคาดหวังว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานจะสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความได้ ผู้วิจัยจึงเลือกนำวิธีนี้มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความกับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนกับทักษะการเรียนรู้ด้านอื่น ๆ ในรายวิชาภาษาไทยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสุทธิวราราม ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสุทธิวรารามที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสุทธิวรารามที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

สมมติฐานการวิจัย

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสุทธิวราราม ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) แตกต่างจากการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
2. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสุทธิวรารามที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสุทธิวรารามที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสุทธิวาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียน รวมทั้งหมด 135 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสุทธิวาราม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 2 ห้องเรียน ได้จากการนำผลคะแนนสอบกลางภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 มาวิเคราะห์ด้วยสถิติ (one-way ANOVA) โดยเลือก 2 ห้องเรียนที่มีคะแนนไม่แตกต่างกัน จากนั้น สุ่มอย่างง่ายโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่มด้วยการจับสลาก (Simple Random Sampling) ได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 จำนวน 45 คน เป็นกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 จำนวน 45 คน เป็นกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ขอบเขตของเนื้อหา

ผู้วิจัยใช้เนื้อหาในการอ่านจับใจความนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้

1. บทความเรื่อง ร่วมใจใช้ถุงผ้า ลดปัญหาพลังงาน ฝ่าวิกฤติโลกร้อนพลาสติก แผนการเรียนที่ 1-2 จำนวน 2 ชั่วโมง
2. เรื่องสั้น เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก ตอนเรือเมล์เรือโยง แผนการเรียนที่ 3-4 จำนวน 2 ชั่วโมง
3. นิทานพื้นบ้านเรื่องสังข์ทอง แผนการเรียนที่ 5-6 จำนวน 2 ชั่วโมง

ระยะเวลาในการวิจัย

ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ใช้เวลาทั้งหมด 6 ชั่วโมง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความสูงขึ้น เมื่อได้เรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL)
2. เป็นแนวทางสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. เป็นแนวทางให้กับผู้ที่สนใจ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน เพื่อนำไปพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ ให้มีประสิทธิภาพและสามารถยกระดับคุณภาพการศึกษา ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้

ทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสุทิวราราม ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ดังนี้

ความหมายของการอ่านจับใจความ

เบญจศักดิ์ เจริญมหาวิทยาลัย (2561, หน้า 13) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความว่าเป็นการอ่าน เพื่อให้ทราบถึงเนื้อเรื่องโดยละเอียด จนสามารถแยกแยะใจความสำคัญ กับพลความให้ออกจากกันได้ โดยใจความสำคัญอาจจะอยู่ส่วนต้นของย่อหน้า ส่วนกลางของย่อหน้า ส่วนท้ายของย่อหน้า หรืออาจจะอยู่ หนึ่งแห่งในย่อหน้าเดียวกัน

บันลือ พุกกะวัน (2542, หน้า 146) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการอ่านจับใจความว่าเป็นการอ่าน เพื่อมีจุดประสงค์ต้องการทราบว่าเรื่องนั้นเกี่ยวกับอะไร มีส่วนสำคัญ ตรงที่ใดและมีความหมายอย่างไร

นพดล จันทร์เพ็ญ (2553, หน้า 127) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการอ่านจับใจความว่า เป็นการอ่านเรื่องราว ให้ทราบว่า เรื่องอะไร เป็นอย่างไร มีความสำคัญตรงส่วนไหน หมายความว่าอย่างไร มีอะไรเกี่ยวข้องบ้าง มักใช้กับการอ่านเพื่อการศึกษาหาความรู้ทั่วไป

กล่าวโดยสรุปคือ การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อมีจุดประสงค์ จับประเด็นสำคัญของเรื่อง ให้ทราบว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร และทราบถึงจุดมุ่งหมายของผู้เขียน ซึ่งการอ่านจับใจความสำคัญ มีส่วนประกอบ 2 ส่วนคือ (1) ใจความสำคัญ มักอยู่ ส่วนต้นของเนื้อหา ส่วนกลางของเนื้อหา และส่วนท้าย ของเนื้อหา ส่วนที่ 2 ส่วนประกอบหรือส่วนขยาย เป็นส่วนประกอบที่ทำให้เนื้อเรื่องสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น มักเป็นการยกตัวอย่าง หรือเป็นการเปรียบเทียบ ซึ่งหากนักเรียนสามารถแยกส่วนประกอบของการอ่านจับใจความ ทั้งสองส่วนออกจากกันได้ นักเรียนจะสามารถสรุปใจความสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนการอ่านจับใจความ

กรมวิชาการ (2550, หน้า 67-68) ได้อธิบายถึงขั้นตอนการอ่านจับใจความ ได้แก่ (1) พิจารณาการอ่าน ไปทีละย่อหน้า เพื่อดูใจความสำคัญ และส่วนขยายของแต่ละย่อหน้า (2) แยกแยะใจความสำคัญ กับส่วนขยายใจความสำคัญให้ออกจากกัน โดยสังเกตส่วนขยายใจความสำคัญจากการยกตัวอย่าง การเปรียบเทียบ การแสดงเหตุผล หรือการอธิบายขยายความ (3) ประโยคใจความสำคัญจะอยู่ส่วนต้น ส่วนกลาง ส่วนท้ายของย่อหน้า บางครั้งประโยคที่เป็นใจความสำคัญก็ไม่ได้เขียนไว้ชัดเจน ผู้อ่านต้องแยกให้ได้ว่าข้อความในประโยคใดเป็นใจความ สำคัญ ข้อความในประโยคใดเป็นส่วนขยายใจความสำคัญ (4) ประโยคหรือข้อความที่มีการกล่าวซ้ำ ๆ มีการกล่าวแย้งหรือมีการพรรณนา ควรรวบรวมเป็นข้อความเดียวให้สั้น กระชับและได้ใจความ (5) นำข้อความ ที่ได้จากการจับใจความ มาเรียบเรียงใหม่โดยใช้สำนวนภาษาที่สั้น กระชับรัด ได้ใจความและไม่ผิดเพี้ยนไปจากเดิม

ความหมายของการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL)

พรพิไล เลิศวิชา (2550, หน้า 36) กล่าวถึงการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน Brain based Learning เป็นทฤษฎีที่ว่าด้วยโครงสร้างและการทำงานของสมองที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของมนุษย์และสมองพร้อมที่จะเรียนรู้ ตลอดเวลา ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานจึงเกิดจากการพัฒนาด้านสติปัญญาเพื่อให้บรรลุ ถึงเป้าหมาย

วิทยากร เชียงกุล (2548, หน้า 115) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน หมายถึง การเรียนรู้ จากการประมวลผลของสมองที่ทำหน้าที่เรียนรู้ซึ่งโดยธรรมชาติแล้วสมองนั้น เป็นเครื่องประมวลผลที่มีพลังสูงมาก

กล่าวโดยสรุป การเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นนักเรียนเป็นสำคัญจากการฝึกฝน การศึกษาค้นคว้า จนเกิดการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติได้จริง โดยเกิดจากการร่วมกันคิด ร่วมกันทำและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยเน้นการสอนย่ำซ้ำทวนด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อมุ่งหวังให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างเป็นระบบด้วยตนเอง

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL)

นิราศ จันทระจิตร (2553, หน้า 341-344) ได้เสนอแนวทางในการจัดกิจกรรมตามลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ ได้แก่ (1) ขั้นการสร้างแรงบันดาลใจ กิจกรรมในขั้นตอนนี้มีจุดประสงค์ เพื่อเตรียมความพร้อม สร้างความสนใจหรือแรงจูงใจในการที่จะเรียนรู้เรื่องใหม่ซึ่งอาจมีการตรวจสอบและทบทวนความรู้พื้นฐานของนักเรียนไปพร้อมด้วย (2) ขั้นนำเสนอความรู้ใหม่จาก จัดให้นักเรียนมีโอกาสทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันหรือรายบุคคล รับรู้และทำความเข้าใจในเนื้อหาหรือบทเรียนใหม่ (3) ขั้นการวิเคราะห์และสรุป หรือสร้างความคิดรวบยอด เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งให้นักเรียนนำข้อมูลความรู้ใหม่ที่ได้รับแต่ยังไม่มีการนำมาจัดระบบระเบียบให้เป็นความคิดรวบยอด (4) ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขั้นการฝึกปฏิบัติ มีจุดประสงค์ ต้องการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างหลากหลายและตัดสินใจ หรือลงความคิดเห็นในข้อสรุปที่นำเสนอเชื่อถือได้ และเกิดมุมมองทางความคิดที่แตกต่างกัน (5) ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่สนับสนุนให้นักเรียนนำความรู้ไปปรับใช้ให้ เหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ปัญหาที่เผชิญใหม่เพื่อให้ได้คำตอบที่ถูกต้องและเป็นที่ยอมรับ (6) ขั้นการประเมินผลการเรียน เป็นการตรวจสอบว่านักเรียนได้เรียนรู้อย่างเข้าใจครอบคลุม บริบทเนื้อหาของบทเรียน และทำให้ครูผู้สอนรับรู้ว่าจุดประสงค์การเรียนรู้หรือตัวชี้วัดนั้น ผ่านการตรวจสอบว่านักเรียนบรรลุหรือยังและบรรลุผลในระดับใด

จากการศึกษาค้นคว้าแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้แนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อนำมาพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสุทธิวาราม ดังนี้ (1) ขั้นการสร้างแรงบันดาลใจ โดยครูร่วมสนทนาพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่อยู่ที่ใกล้ตัวของนักเรียน โดยมีการใช้สื่อทั้งของจริงและสื่อจำลอง เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และสามารถอภิปรายแสดงความคิดเห็นร่วมกันกับครูและเพื่อนๆ (2) ขั้นนำเสนอความรู้ใหม่ ครูแบ่งกลุ่ม ให้นักเรียนศึกษาเรื่องที่อ่านจาก บทความ เรื่องสั้น นิทานพื้นบ้าน โดยให้นักเรียนมีโอกาสลงมือปฏิบัติ และทำความเข้าใจในเรื่องที่อ่านด้วยตนเองให้มากที่สุด (3) ขั้นการสร้างความคิดรวบยอด เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งให้นักเรียนนำข้อมูลความรู้ของตนเอง จากการอ่านบทความ เรื่องสั้น นิทานพื้นบ้านก่อนที่จะนำความรู้เข้ากลุ่มเพื่ออภิปรายแสดงความคิดเห็นร่วมกัน (4) ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขั้นการฝึกปฏิบัติ เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น และข้อสรุปที่ได้จากการอ่านบทความ เรื่องสั้น นิทานพื้นบ้าน จากมุมมองที่แตกต่างกันในแต่ละบุคคล เพื่อหาข้อสรุปในกลุ่มอีกครั้ง (5) ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้ เป็นขั้นกิจกรรมที่สนับสนุนให้นักเรียนใช้ประสบการณ์ความรู้เพิ่มเติม โดยการสร้างสถานการณ์เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ความคิดในการตอบคำถามพร้อมกับบอกเหตุผล เพื่อให้ทราบว่านักเรียนเข้าใจในเรื่องที่อ่านมากน้อยเพียงใด (6) ขั้นการวัดและประเมินผล การเรียนเป็นกิจกรรมที่ครูสร้างเกณฑ์การวัด และประเมินผล เพื่อให้เพื่อนประเมินเพื่อน และครูเป็นผู้สนับสนุนเสนอแนะ และร่วมประเมินกับกลุ่มนักเรียนที่ทำหน้าที่ประเมินอีกครั้งหนึ่ง เพื่อหาข้อสรุป และให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning เป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีส่วนในการพัฒนาทักษะ การอ่านจับใจความของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นซึ่งมีผู้ศึกษาและวิจัย เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานไว้ดังต่อไปนี้

สมจิตร สายบุญลี (2557) ได้ศึกษาเรื่อง *การพัฒนาโปรแกรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานที่มีต่อการอ่านจับใจความ การคิดวิเคราะห์ และ เจตคติต่อการเรียนภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3* ผลวิจัยพบว่า การพัฒนาโปรแกรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยหลักการ เป้าหมาย จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง การดำเนินกิจกรรม ระยะเวลา สื่ออุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และแผนการจัดกิจกรรมโปรแกรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ซึ่งโปรแกรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม สามารถใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานได้ตามศักยภาพของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยนักเรียนที่เรียนด้วยโปรแกรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีความสามารถด้านการอ่านจับใจความ การคิดวิเคราะห์ และเจตคติต่อการเรียนหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กมลรัตน์ ภูตานนท์ (2558) วิจัยเรื่อง *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการอ่านจับใจความและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานขององนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1* ผลวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีพหุปัญญา และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีพหุปัญญา และการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสามารถในการอ่านจับใจความ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยไม่แตกต่างกัน

ภนิดา พงศ์วัชร (2559) ได้ศึกษาเรื่อง *ผลของการจัดกิจกรรมการอ่านโดยใช้แนวคิดสมองเป็นฐานที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3* ผลวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการอ่านโดยใช้แนวคิดสมองเป็นฐาน มีคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการอ่านโดยใช้แนวคิดสมองเป็นฐาน มีคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

วันชกรณ ปิงพรม (2560) ได้ศึกษาเรื่อง *การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1* ผลวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีคะแนนทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษตามแนวคิดสมองเป็นฐานมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ระดับมาก

งานวิจัยต่างประเทศ

การสอนตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning มีส่วนสำคัญในการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียน ซึ่งมีผู้ศึกษาและวิจัยในต่างประเทศ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานไว้ดังต่อไปนี้

Duman (2006) ได้ศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) ด้วยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแรงจูงใจของผู้เรียน จากรูปแบบการสอนแบบ BBL กับการสอนที่ยึดครูเป็นศูนย์กลาง (teacher-Centered) พบว่า ผู้เรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้เรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนที่ยึดครูเป็นศูนย์กลาง อย่างมีนัยสำคัญ ผู้เรียนรู้สึกมีความสุข มีความคิดเชิงบวกในการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน

Hoge (2003) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับการรวบรวมผลของการเรียนรู้ตามแนว Brain based Learning และการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน การเรียนรู้ตามแนวคิดพัฒนาการและการเรียนรู้ของสมองนั้นเป็นการเน้นให้มนุษย์เรียนรู้ได้ดีที่สุดเมื่อมีแนวการสอนที่ทำให้สมองของนักเรียนทำงานได้ดี อย่างไรก็ตามรูปแบบการสอนที่พบเสมอ ๆ คือ การจัดประสบการณ์ให้นักเรียนโดยการเรียนรู้แบบท่องจำ จึงทำวิจัยในชั้นเรียนที่นำแนวคิดพัฒนาการและการเรียนรู้ของสมองและความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ ใช้วิธีการวิจัยในโรงเรียนตำบลเล็ก ๆ ด้วยรูปแบบการสอนแบบสืบสวนด้วยการออกแบบเทคนิคการศึกษาเรียนรู้ธรรมชาติของสัตว์และพืช พบว่านักเรียนทุกคนสามารถอ่านออกเขียนได้ ทำให้เห็นความสำคัญของสมองที่พัฒนาตามธรรมชาติทางการเรียนรู้โดยอาศัยแนวคิดพัฒนาการและการเรียนรู้ของสมองเป็นตัวช่วยส่งเสริมและพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษาได้อย่างแน่นอน ดังนั้นครูและผู้บริหาร ควรร่วมมือจัดสภาพและฝึกหัดให้นักเรียนพัฒนาได้ดียิ่งขึ้น

จากการศึกษางานวิจัยภายในประเทศ และงานวิจัยต่างประเทศ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น เพราะนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมในชั้นเรียนและกิจกรรมกลุ่ม เน้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง จึงทำให้นักเรียนเป็นคนกล้าคิดกล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ กล้าตัดสินใจและยอมรับฟังความคิดเห็นระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม สามารถช่วยส่งเสริมการพัฒนาการคิดและการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานยังสามารถทำให้นักเรียนรู้สึกมีความสุข มีความคิดเชิงบวกในการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนอีกด้วย

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสุทธิวราราม ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ผู้วิจัยได้มีวิธีการสร้างและตรวจสอบคุณภาพวิจัย ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มทดลอง เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) จำนวน 3 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง ใช้เวลา 6 ชั่วโมง ซึ่งประกอบไปด้วยจุดประสงค์การเรียนรู้ สาระสำคัญกิจกรรมการเรียนรู้ เนื้อหา โดยมีขั้นตอนการสอนดังนี้ (1) ขั้นการสร้างความสนใจ (2) ขั้นนำเสนอความรู้ใหม่ (3) ขั้นการสร้างความคิดรวบยอด (4) ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (5) ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้ (6) ขั้นการวัดและประเมินผล เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ซึ่งหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยคะแนนในการพิจารณาความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้มีค่าเท่ากับ 1.00

2. แผนการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มควบคุม เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 3 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเป็น 6 ชั่วโมง ซึ่งประกอบไปด้วยจุดประสงค์การเรียนรู้ สาระสำคัญ กิจกรรมการเรียนรู้ เนื้อหา โดยมีขั้นตอน

การสอนดังนี้ (1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (2) ระยะดำเนินการสอน (3) ขั้นสรุป (4) ขั้นวัดและประเมินผล
เสนอให้ อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
ข้อบกพร่อง ซึ่งหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยคะแนนในการพิจารณาความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
มีค่าเท่ากับ 1.00

3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนและหลังเรียนจำนวนชุดละ 30 ข้อ เป็นข้อสอบ
แบบเลือกตอบปรนัย 4 ตัวเลือก ที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60-1.00 ค่าความยากง่าย อยู่ระหว่าง 0.20 – 0.80
และค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.20 – 1.00 ผลการพิจารณา เลือกข้อสอบ 30 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้แบบทดสอบก่อนเรียน
ที่มีค่าความยากง่าย (p) ตั้งแต่ 0.21-0.92 และค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่าตั้งแต่ 0.24-0.71 และได้แบบทดสอบ
หลังเรียนมีค่าความยากง่าย (p) ตั้งแต่ 0.21-0.92 และค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่าตั้งแต่ 0.36-0.7 แบบทดสอบ
ที่มีคุณภาพแล้วมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตามสูตร KR-20 ของคูเดอร์และริชาร์ดสัน
อ้างอิงในศิริชัย กาญจนวาสี (2544, หน้า 185) ซึ่งแบบทดสอบก่อนเรียนมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.856 และ
แบบทดสอบหลังเรียนมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84

วิธีการดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi experimental research) แบบ Pretest Posttest design
เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างกลุ่มที่เรียนด้วย
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานกับกลุ่มที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ดังนี้

1. นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียน ไปทดสอบกับนักเรียนทั้งสองกลุ่ม
ได้แก่กลุ่มทดลองที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานกับกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วย
การจัดการเรียนรู้แบบปกติ
2. ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง โดยกลุ่มทดลองที่เรียนด้วย
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานกับกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
3. นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียน ไปทดสอบกับนักเรียนทั้งสองกลุ่ม
ได้แก่กลุ่มทดลองที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน กับกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วย
การจัดการเรียนรู้แบบปกติ
4. นำผลการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียนมาวิเคราะห์
ด้วยวิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบผลการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนวัดสุทธิวาราม ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานกับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
โดยใช้สถิติ t-test independent sample
2. เปรียบเทียบผลการทดสอบวัดความสามารถทางการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนวัดสุทธิวาราม ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน t-test dependent sample
3. เปรียบเทียบผลการทดสอบวัดความสามารถทางการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนวัดสุทธิวาราม ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติด้วย
สถิติ t-test dependent sample

ผลการวิจัย

ตาราง 1 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) และกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน	45	20.71	2.39	7.904	.000*
การจัดการเรียนรู้แบบปกติ	45	17.27	1.68		

*p ≤ .05

จากตาราง 1 ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของทั้งสองกลุ่มพบว่า กลุ่มทดลองที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) มีคะแนนเฉลี่ย $\bar{X}$ เท่ากับ 20.71 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เท่ากับ 2.39 และกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ คะแนนเฉลี่ย $\bar{X}$ เท่ากับ 17.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เท่ากับ 1.68 ดังนั้น ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานมีคะแนนเฉลี่ย $\bar{X}$ แตกต่างจากนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 2 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

ช่วงเวลา	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	45	14.53	1.440	47.368	.000*
หลังเรียน	45	25.24	0.933		

*p ≤ .05

จากตาราง 2 พบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) มีคะแนนเฉลี่ย $\bar{X}$ เท่ากับ 14.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เท่ากับ 1.440 และความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย $\bar{X}$ เท่ากับ 25.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เท่ากับ 0.933 เมื่อนำคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน มาเปรียบเทียบกันปรากฏว่า คะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 3 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

ช่วงเวลา	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	45	7.82	1.669	31.642	.000*
หลังเรียน	45	16.84	2.522		

*p ≤ .05

จากตาราง 3 พบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ค่ะแนวนเฉลี่ย $\bar{X}$ เท่ากับ 7.82 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เท่ากับ 1.669 และความสามารถในการอ่านจับใจความ หลังเรียน ค่ะแนวนเฉลี่ย $\bar{X}$ เท่ากับ 16.84 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เท่ากับ 2.522 เมื่อนำคะแนวก่อนเรียน และ หลังเรียนมาเปรียบเทียบกัน ปรากฏว่าคะแนวนความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสุทธิวรารามที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) แตกต่างจากนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสุทธิวรารามที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 โรงเรียนวัดสุทธิวราราม ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยอภิปรายผลจากการค้นพบในการวิจัย ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสุทธิวราราม ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานกับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) มีคะแนนเฉลี่ย $\bar{X}$ แตกต่างจากนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) มีคะแนวนความสามารถในการอ่านจับใจความสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภณิตา พงศ์วัชร (2559) ได้ศึกษาเรื่อง *การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้กิจกรรมการอ่านตามแนวคิดสมองเป็นฐานกับวิธีสอนแบบปกติ* พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการอ่านโดยใช้แนวคิดสมองเป็นฐานมีคะแนวนความสามารถในการอ่านจับใจความสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 นอกจากนี้ผลการวิจัย ของ เณตรา โฉมรุ่ง (2552) ได้ศึกษาเรื่อง *ผลการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่าง การจัดกิจกรรมตามแนวคิดสมองเป็นฐานกับการจัดกิจกรรมตามปกติ* พบว่านักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Duman (2006) ได้ศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดสมองเป็นฐาน *Brain based Learning (BBL) ด้วยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแรงจูงใจของผู้เรียนจากรูปแบบการสอนแบบ BBL กับการสอนที่ยึดครูเป็นศูนย์กลาง (teacher-Centered)* พบว่า ผู้เรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้เรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนที่ยึดครูเป็นศูนย์กลาง อย่างมีนัยสำคัญ และผู้เรียนรู้สึกมีความสุขมีความคิดเชิงบวกในการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน

ผลการวิจัยข้างต้นนี้แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) มีคะแนวนความสามารถในการอ่านจับใจความสูงกว่านักเรียนที่เรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อาจเป็นเพราะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น

ในการทำกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้การอ่านจับใจความจากบทอ่านได้ด้วยตนเอง สามารถแสดงความคิดเห็น และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง จึงมีส่วนในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนในกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

2. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสุทธิวราราม เรียนรู้ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งการวิจัยที่ค้นพบสอดคล้องกับผลการวิจัย ของ สมจิตร สายบุญลี (2557) ได้ศึกษาเรื่อง *เปรียบเทียบความสามารถที่มีต่อการอ่านจับใจความ การวิเคราะห์ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังทดลองใช้โปรแกรมการเรียนรู้ ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน* พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยโปรแกรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีความสามารถ ด้านการอ่านจับใจความ การคิดวิเคราะห์ และเจตคติต่อการเรียนหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กมลรัตน์ ภูวตานนท์ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสามารถในการอ่านจับใจความและเจตคติต่อการเรียน วิชาภาษาไทยระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญากับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด สมองเป็นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1* พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด สมองเป็นฐานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของวันชกรณ์ ปิงพรม (2560) ได้ศึกษาเรื่อง *การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1* พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษตามแนวคิด สมองเป็นฐาน มีคะแนนทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Hoge (2003) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ*การรวบรวมผลของการเรียนรู้ ตามแนว Brain based Learning และการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน* การเรียนรู้ตามแนวคิดพัฒนาการ และการเรียนรู้ของสมองนั้นเป็นการเน้นให้มนุษย์เรียนรู้ได้ดีที่สุด เมื่อมีแนวการสอนที่ทำให้สมองของนักเรียน ทำงาน ได้ดี อย่างไรก็ตามรูปแบบการสอนที่พบเสมอ ๆ คือ การจัดประสบการณ์ให้นักเรียนโดยการเรียนรู้ แบบท่องจำ จึงทำวิจัยในชั้นเรียนที่นำแนวคิดพัฒนาการ และการเรียนรู้ของสมองตลอดจนความสามารถ ในการอ่านออกเขียนได้ ใช้วิธีการวิจัยในโรงเรียนตำบลเล็ก ๆ ด้วยรูปแบบการสอนแบบสืบสวนด้วยการออกแบบ เทคนิคการศึกษาเรียนรู้ธรรมชาติของสัตว์และพืช พบว่านักเรียนทุกคนสามารถอ่านออกเขียนได้ทำให้เห็นความสำคัญ ของสมองที่พัฒนาตามธรรมชาติทางการเรียนรู้โดยอาศัยแนวคิดพัฒนาการและการเรียนรู้ของสมอง เป็นตัวช่วยส่งเสริมและพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาได้อย่างแน่นอน ดังนั้นครูและผู้บริหารควรร่วมมือจัดสภาพและฝึกหัดให้นักเรียนพัฒนาได้ดียิ่งขึ้น

จากผลการวิจัยข้างต้นนี้แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด สมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) มีทักษะการอ่านจับใจความที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพราะนักเรียนค่อนข้างมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม สามารถจับใจความสำคัญในบทอ่านด้วยตนเอง เพื่อนำมาอภิปราย แสดงความคิดเห็นกับเพื่อนๆภายในกลุ่ม และหาข้อสรุปในการอ่านจับใจความจากเรื่องที่อ่านตามวัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้ จึงทำให้นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีคะแนนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน

ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานจึงมีส่วนช่วยพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แล้วจึงทำให้นักเรียนเป็นคนกล้าคิด กล้าแสดงออกและยอมรับความคิดเห็น ของผู้อื่นมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

นอกจากนี้ อาจเป็นเพราะว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) เป็นการสอนโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ โดยแบ่งนักเรียนกลุ่มละ 5 คน (ละความสามารถนักเรียนที่เรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน) ร่วมกันศึกษาเนื้อหาสาระ และศึกษาโดยแยกกันคิดจากนั้นจึงนำมาอภิปราย แสดงความคิดเห็นร่วมกันนักเรียนจึงเกิดทักษะการเรียนรู้จากการคิดและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง และทำให้ความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสุทธิวรารามที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณศรา โฉมรุ่ง (2552) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ระหว่างการจัดกิจกรรมตามแนวคิดสมองเป็นฐานกับการจัดกิจกรรมตามปกติ พบว่านักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมตามปกติมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทั้งนี้อาจกล่าวได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบปกติ มีขั้นตอนในการสอนคือ (1) ชี้นำสู่บทเรียน โดยครูเป็นผู้ทำหน้าที่กระตุ้นความสนใจของนักเรียน เพื่อให้การเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ในเนื้อหาที่จะเรียน (2) ชี้นำสอนโดยครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้จากเนื้อหา ด้วยวิธีการบรรยาย และการอภิปรายซักถามเกี่ยวกับเนื้อหา เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ครูได้จัดทำสื่อประกอบการเรียนการสอนจากหนังสือแบบเรียน ขึ้นเพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจและสามารถลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอน (3) ชี้นำสรุป เป็นขั้นตอนที่ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความคิดรวบยอดในเนื้อหาสาระที่เรียนอย่างเป็นระบบ (4) ชี้นำวัดและประเมินผล นักเรียนทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบ เพื่อเป็นการตรวจสอบว่านักเรียนบรรลุเป้าหมายในการเรียนรู้ที่ครูได้กำหนดไว้ การจัดการเรียนรู้ดังกล่าว ส่งผลให้คะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติมีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า การจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยครูมีบทบาทเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการอ่านจับใจความ เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ สามารถแยกแยะใจความสำคัญและส่วนขยายใจความสำคัญ โดยเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน สามารถระบุข้อคิดจากเนื้อเรื่อง รวมถึงการตั้งคำถามเพื่อตอบข้อสงสัย ตลอดจนบอกจุดมุ่งหมายของผู้แต่ง หลังจากการเรียนรู้การอ่านจับใจความได้

อย่างไรก็ตามความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสุทธิวรารามระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ พบว่าความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสุทธิวรารามที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) มีคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความสูงกว่านักเรียนที่เรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน เป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความในบทอ่านมากยิ่งขึ้น มีความสนใจในการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนกล้าคิดกล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ สามารถสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ด้วยตนเอง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นในการร่วมกันทำกิจกรรมกลุ่ม และสามารถวิเคราะห์ วิวิจารณ์ บทอ่านได้อย่างเสรี ซึ่งมีความแตกต่างจากนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ผู้วิจัยสังเกตได้ว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ยังไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม นอกจากนี้นักเรียนยังระบุใจความสำคัญ รวมถึงระบุข้อคิดและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านยังไม่ค่อยครบถ้วนสมบูรณ์ มีการเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน

ยังไม่ถูกต้องเท่าที่ควร จึงส่งผลทำให้ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานสูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาวิจัย

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน เป็นวิธีสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นครูจะต้องชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีการเป้าหมายในการเรียนทุกครั้งและควรอธิบายขั้นตอนการทำกิจกรรมอย่างถูกต้องก่อนการทำกิจกรรมอย่างชัดเจน โดยการนำเสนอตัวอย่างให้นักเรียนเห็นภาพและวิธีการทำงานอย่างถูกต้องเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองและช่วยเหลือกันจนประสบความสำเร็จในกลุ่ม

2. ช่วงเวลาทำกิจกรรมการเรียนการสอน ครูต้องดูแลให้คำแนะนำเป็นระยะ ให้นักเรียนปฏิบัติจนครบทุกขั้นตอนตามรูปแบบการสอน เพื่อให้การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จ

ข้อเสนอแนะเพื่อศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) ไปใช้กับเนื้อหาวิชาภาษาไทยในระดับชั้นอื่น ๆ

2. ควรนำการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain based Learning (BBL) ไปใช้พัฒนาทักษะด้านอื่น ๆ เช่น ทักษะการเขียน ทักษะการฟัง ดู พูด และวรรณคดี

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2550). *วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้*. กรุงเทพมหานคร: การศาสนา
- . (2551). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กมลรัตน์ ภาวภูตานนท์. (2558). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการอ่านจับใจความและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ระหว่างการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และ อัมพร ทองใบ. (2556). *การอ่านและการเขียนทางวิชาการ*. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- ณศรา โฉมรุ่ง. (2552). *ผลการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการจัดการกิจกรรมตามแนวคิดสมองเป็นฐานกับการจัดกิจกรรมตามปกติ*. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บันลือ พลกษะวัน. (2542). *มิติใหม่ในการสอนอ่าน*. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- เบญจภาคี เจริญมหาวิทยาลัย. (2561). *การอ่านเพื่อการวิเคราะห์ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นิราศ จันทระจิต. (2553). *การเรียนรู้ด้านการคิด*. มหาสารคาม: สำนักงานมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นพดล จันทรพิชญ์. (2553). *หลักการใช้ภาษาไทย*. กรุงเทพมหานคร: เจเนซิส มีเดียคอม.
- พรพิไล เลิศวิชา. (2550). *สมองเรียนรู้ได้อย่างไร*. กรุงเทพมหานคร: ศาเลาแดง.
- ภณิดา พงศ์วิชัย. (2559). *ผลของการจัดกิจกรรมการอ่านโดยใช้แนวคิดสมองเป็นฐานที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2544). ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วันชกรณ ปิงพรม. (2560). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาการ เชียงกูล. (2548). *เรียนลึกรู้ไวใช้สมองอย่างมีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คพับลิเคชั่น.
- สมจิตร สายบุญลี. (2557). การพัฒนาโปรแกรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานที่มีต่อการอ่านจับใจความ การคิดวิเคราะห์ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). *หลักวิธีสอนอ่านภาษาไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- Duman, B. "The Effect of Brain-Based Instruction to Improve on Students' Academic Achievement in Social Studies Instruction," in 9th International Conference on Engineering Education. July 23-28, 2006.
- Hoge, P.T. (2003). "The integration of brain-based learning and literacy acquisition," *Dissertation Abstract International*. 63(11) : 3884-A ; May, 2003.